

Bemærkninger til forslaget

1. Indledning.

I foråret 1985 fik det radikale venstre med et meget stort flertal nedstemt sit forslag til folketingsbeslutning om en liberalisering af lukkeloven (jfr. Folketingstidende 1984-85, forhandlingerne sp. 5904, 7502 og 10406, tillæg A sp. 3551 samt tillæg B sp. 1441).

Når forslagsstillerne atter forsøger at komme igennem med et forslag, skyldes det en formodning om, at der i flere partier er ved at være opstået en forståelse for, at Danmark ikke fortsat kan leve med verdens mest restriktive lukkelov.

Det er vanskeligt at forklare, at mens mennesker mange steder i verden må stå i kø på grund af mangel på mad, står vi danskere i kø af mangel på tid til at købe mad.

Efterhånden som kioskers og benzinstationers varesortimenter med eller uden lovmedholdelighed udvides, opstår der en grotesk forskel på, hvad der kan købes på hverdage før og efter kl. 17.30. Det bliver sværere og sværere at forstå, hvorfor det er tilladt at købe cigaretter, rødvin og benzin efter kl. 17.30, mens indkøb af grønsager, slagtervarer og isenkram er strengt forbudt efter dette tidspunkt.

Debatten sidste forår viste, at der i det nuværende folketing er massiv modstand mod at ændre åbningstiderne. Selv et forslag om en begrænsning af den samlede åbningstid blev opfattet som en »udvidet« åbningstid. Flere partier var modstandere af åbningstider på søn- og helligdage, og flere ordførere fremhævede, at der snarere var brug for udvidede eller ændrede åbningstider i offentlige kontorer, posthuse, pengeinstitutter m.v.

I det foreliggende forslag er der taget højde for disse indvendinger, og forslagsstillerne håber hermed at have banet vejen for beskedne åbninger i de stivnede politiske fronter på lukkelovsområdet.

2. Den seneste udvikling.

Efter at det radikale venstre i foråret 1985 forgæves forsøgte at få tilslutning i folketinget til en liberalisering af lukkeloven, har behovet for mere fleksible åbningstider flere gange på ny vist sig.

Butikskæden Irma har haft en betragtelig succes med fleksible åbningstider, således at 42 Irmabutikker i hovedstadsområdet nu på skift holder åbent til kl. 20 på en af ugens fire første butiksdage. Desuden har flere mindre købmænd de seneste par år haft succes med fuld udnyttelse af lukkeloven de sidste tre butiksdage af ugen: torsdag, fredag og lørdag.

For nylig har De samvirkende Købmandsforeninger tilkendegivet, at man er parat til at gå ind for i alt 12 ekstratimer (mod nu 6) placeret ud over normal lukketid på ugens 5 hverdage: mandag, tirsdag, onsdag, torsdag samt fredag.

En meningsmåling afslørede i efteråret 1985, at 30 pct. af forbrugerne ønskede at kunne købe ind senere end kl. 17.30 på hverdage. Blandt gruppen enlige i erhverv ønskede næsten halvdelen at kunne købe ind senere end kl. 17.30. (Se bilag I).

Samtidig har Amtskommunernes og Kommunernes Forskningsinstitut (AKF) i en undersøgelse vedrørende et forsøgsprojekt i Birkerød om nye åbningstider konstateret en generelt langt mindre andel af tilfredshed med de eksisterende åbningstider, end bl.a. industriminister Ib Stetter har gjort gældende. Samtidig ønsker en betragtelig del af de adspurgte i AKFs undersøgelse ændret åbningstid for både offentlige institutioner og private forretninger. Det konstateres, at de gældende åbningstider er et problem for forbrugerne i Birkerød. (Se bilag II).

For de mindre købmænd betyder en stadig skærpet konkurrence i disse år fra kiosker og døgnbutikker, der ikke er omfattet af lukkeloven, såvel en mindsket omsætning som en mindsket markedsandel. Tillige med konkurrencen fra de stor butikskæder bliver konsekvensen for mange små butikker ofte butiksdød. Samtidig med at de små købmænd er i farezonen, er også specialbutikker som fiskehandlere, grønthandlere og bagere udsatte.

For mange forbrugere er konsekvenserne af den nuværende ufleksible lukkelov uheldige. Prisniveauet i kiosker og døgnbutikker er højere end i købmandsforretninger. Det ændrede familiemøn-